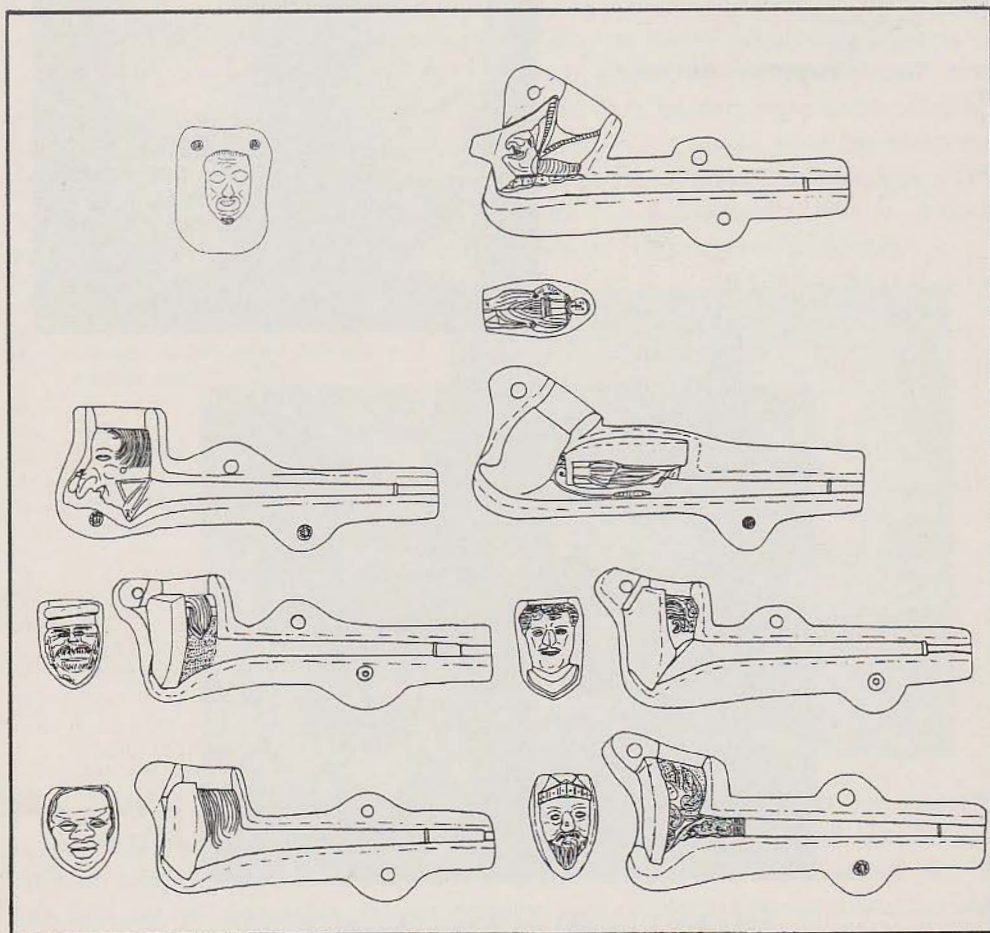
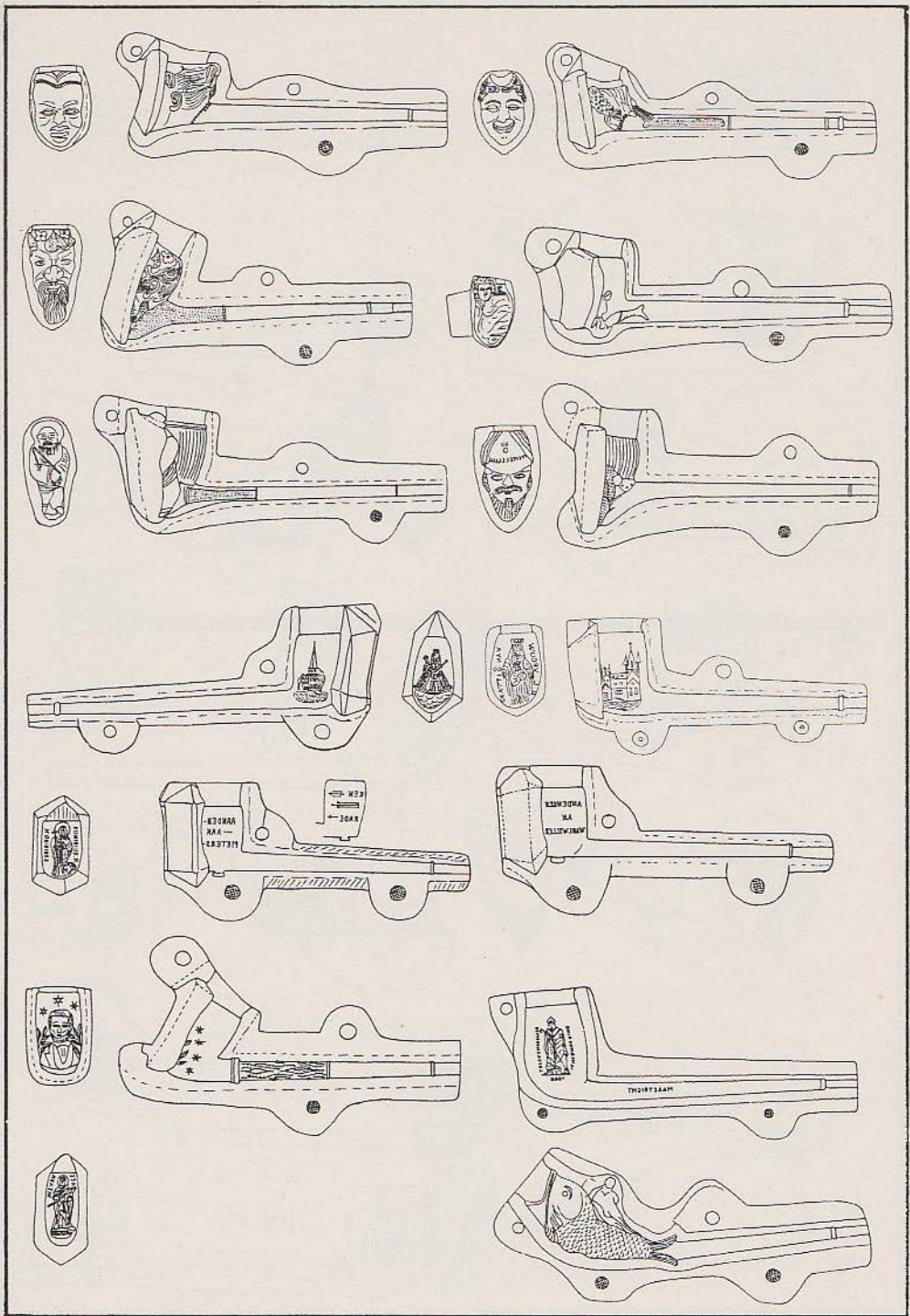

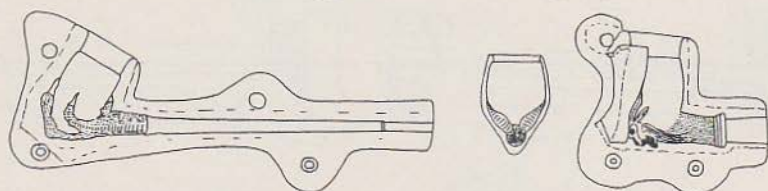
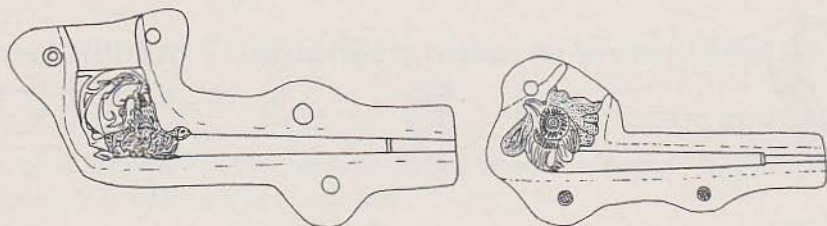
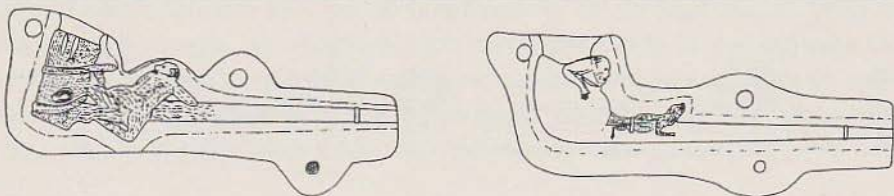
Assortiment Trumm-Bergmans te Weert (deel 3)

Jos Engelen

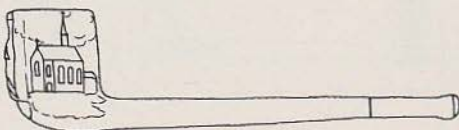
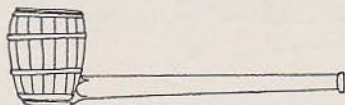
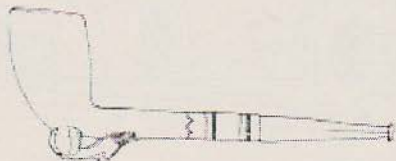
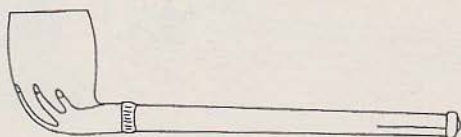
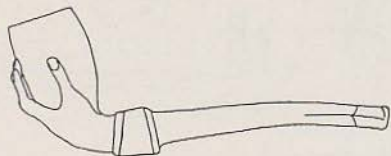
We gaan door met het overzicht van pijpenkoppen met figuur en afbeeldingen waarin in nummer 109 mee werd aangevangen.

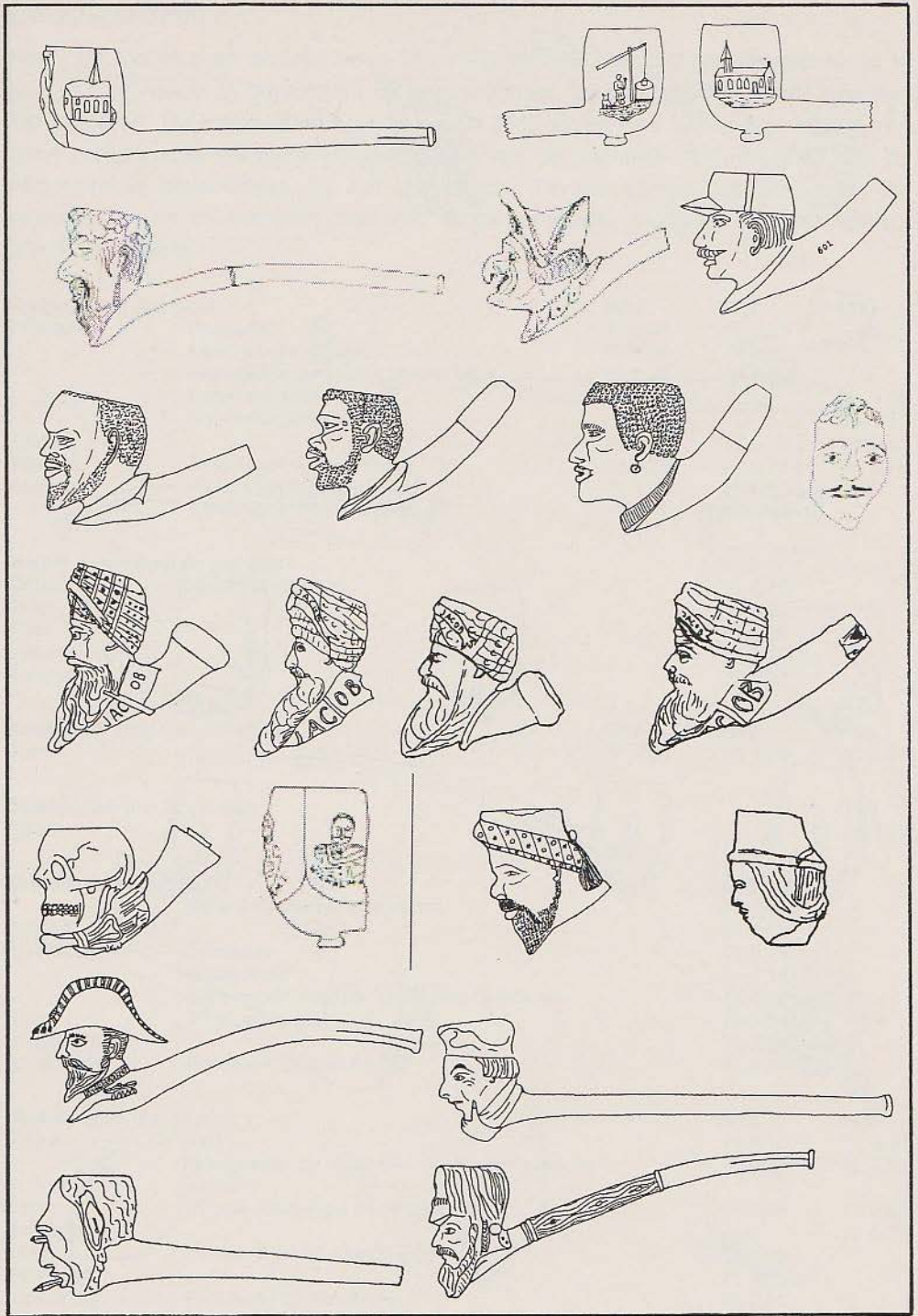

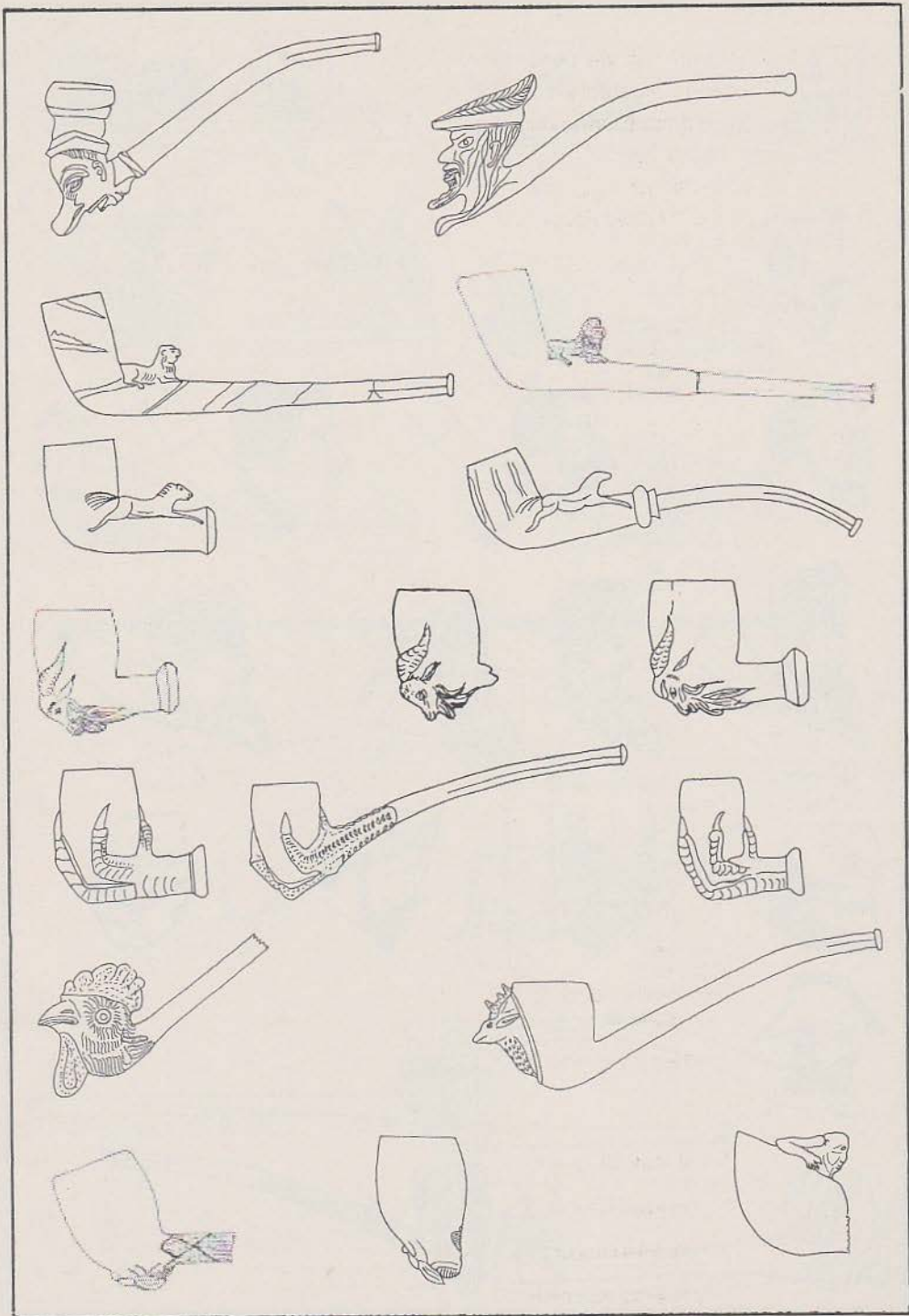

De volgende kleipijpen met een figuur en afbeeldingsdecoratie zijn bekend:

Emaillerooven

Naast de kleibakoven had de firma Trumm-Bergmans ook nog een emaillerooven in gebruik, die helaas is afgebroken en waarvan geen bouwtechnische details bewaard zijn gebleven. De bekende prijscalculaties uit 1917 tot en met 1920 geven echter een groot aantal gegevens hierover weer, zowel van de gebruikte materialen als van de verschillende bewerkingen bij het émailleren. Tevens nemen wij hier de extra bewerkingen na de basisfabricage van de gewone witte modellen mee als verven, lakken, prentjes etc.

Portretpijpen (per gros)		1917	1918	1920
Emailleren	Porselein	Fl. 0,45	Fl. 0,25	Fl. 0,45
	Kolen en verslijt oven	Fl. 1,00	Fl. 0,50	
	Arbeidsloon emailleren 20 gros fl.5.-	Fl. 0,28	Fl. 0,25	
	Emailleren (eerste maal)			Fl. 1,75
	Emailleren (tweede maal)			Fl. 1,50
Prentjes			Fl. 0,75	Fl. 0,80
Plakken	Arbeidsloon 4 gros per dag	Fl. 0,25	Fl. 0,25	Fl. 0,25
Inbranden	Kolen en verslijt oven	Fl. 1,00	Fl. 0,50	
	Arbeidsloon 20 gros fl. 2.50	Fl. 0,15	Fl. 0,12½	
Marbré Sigarenpijpen (per gros)			1918	
Kleuren	verf en arbeidsloon		Fl. 0,25	
Email			Fl. 0,20	
Kolen			Fl. 0,80	
Verslijt oven			Fl. 0,10	
Arbeidsloon			Fl. 0,28	
Koekoeksfluiten (per 300 stuks)		1917	1918	1920
Verven		Fl. 1.00	Fl. 1,50	Fl. 2,50
Spaarpotten (per 300 stuks)				1920
Verven				Fl. 3,00
Delftpijpen (per gros)			1918	
	Scheepjes maken: arbeidsloon		Fl. 0,50	
Potlood			Fl. 0,10	
Blauw maken	Emailleren		Fl. 0,25	
	Blauw email		Fl. 0,15	
	Witte email fl. 1.80 per kilo; 4 gros op één kilo		Fl. 0,45	
Kolen	20 gros 300 kilo		Fl. 0,90	
Verslijt oven			Fl. 0,10	
Arbeidsloon	Emailleren 22 gros fl.6.00		Fl. 0,28	
Marbrépijpen (per gros)			1918	1920
Kleuren	Verf		Fl. 0,10	Fl. 0,40
	Arbeidsloon 20 gros één week één persoon f.6.00		Fl. 0,30	Fl. 1,00
Email	22 gros van 5 kilo à f.1.75 p/kilo		Fl. 0,45	Fl. 0,50
Emailleren				Fl. 1,75
Kolen	300 kilo à fl.6.00 voor 20 gros		Fl. 0,90	
Verslijt oven			Fl. 0,10	
Arbeidsloon	Emailleren 22 gros fl.6.00		Fl. 0,28	

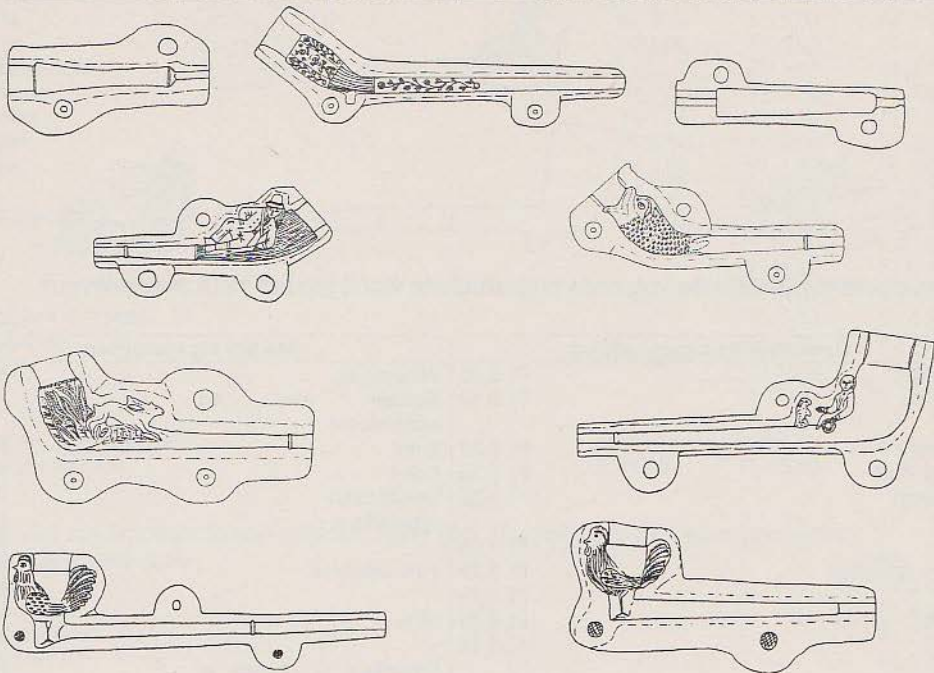
Halfporseleinen rand (per gros)		1918	
Porselein	Per kilo fl.2.20; van 5½ kilo konden 57 gros pijpen worden gemaakt	Fl. 0,25	
Soppen	Werkloon 2 man per dag 20 gros f.4.00	Fl. 0,20	
Emailleren	2 man fl.4.00; 300 kilo kolen 16.50; verslijt oven fl. 2.00. Totaal fl.22.50; 25 gros per dag Doopen en plakken met etiketten	Fl. 0,90	
		Fl. 0,20	
Witte Doorrokers (per gros)		1918	1920
Doopen		Fl. 0,10	Fl. 0,20
Plakken		Fl. 0,10	Fl. 0,20
Jacobpijpjes nummer 660 (per gros)		1919	
	Gekleurde porselein	Fl. 0,50	
	Afmaken per gros loon	Fl. 1,50	
	Kosten emailleren	Fl. 1,50	
Parel Doorrookers (per gros)			1920
	Porselein, gom, borstels		Fl. 0,40
	Werkloon		Fl. 1,00
	Emailleren 2 man fl. 8.00; 300 kilo kolen a fl. 21.00; verslijt oven fl. 2.00		Fl. 1,25

De materialen, lakken, emaillen etc. werden in 1915 betrokken bij de volgende fabrikanten:

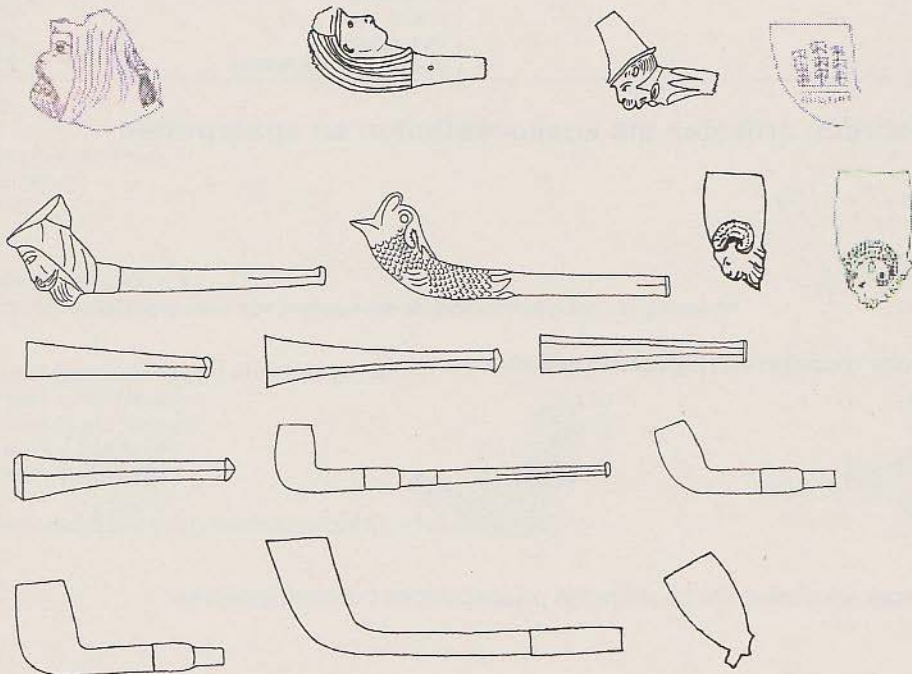
- **Appert frères**, (Clichy, Parijs);
Mordant blanc pulverise (2 emaux), Email noir relief (pour application sur cuivre), Email blanc cachets qualité supérieure, Email bleu De Roi, Email brun, Email rouge clair. 1 cachet blanc kostte f. 2.00.
- **Dr. Julius Bichtel** (Meissen);
Bichtelia Glazuur, G.I. kleur
- **Elia Greiner** (Louischa);
Emaillen verfstoffen (mangaan, koper, kobalt, ijzer en uraniumdioxide).
- **Pieter Schoen** (Zaandam);
spirituslak, rood, geel, grasgroen, blauw en zwart. Bronstinctuur à f.2,50 per liter. Lijnolie, vischolie en vetzuren.
- **G. Soyer** (Pré-St.Gervais, Parijs);
Email helder geel, ondoorschijnend groen, helder rood, turkoise, wit zwart, blauw; (gem.prijzen 3,5 en 6 francs per kilo);

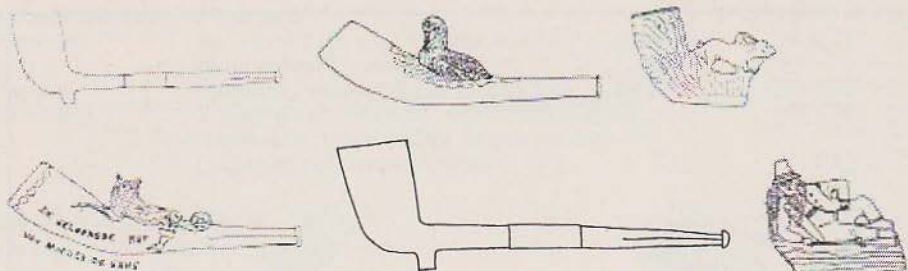
Sigaren en sigarettenpijpjes

De volgende vormen van sigaren en sigarettenpijpjes van Trumm-Bergmans zijn bekend:

De volgende sigaren en sigatettenpijpjes zijn bekend:

Van sigarenpijpes zijn de volgende prijscalculatie van 2 januari 1918 overgeleverd:

Gewone witte sigarenpijpes		Marbré sigarenpijpen	
Aarde	Fl. 0,20	Witte pijpen	Fl. 1,20
Rollen	Fl. 0,10	Kleuren (verf en arbeidsloon)	Fl. 0,25
Kasten	Fl. 0,35	Email	Fl. 0,20
Trummen	Fl. 0,15	Kolen	Fl. 0,80
Bakken	Fl. 0,25	Verslijt oven	Fl. 0,10
	Fl. 1,05	Arbeitsloon	Fl. 0,28
10% onkosten	Fl. 0,10	10% onkosten	Fl. 2,83
	Fl. 1,15		Fl. 3,11
30%	Fl. 0,33	30%	Fl. 0,90
	Fl. 1,48		Fl. 4,01
		Emballage, 2 dozen of kisten	Fl. 0,15
		Verpakking	Fl. 0,10
		Vracht	Fl. 0,05
		Verkoop prijs	Fl. 4,31
		Verkoop prijs Wortelboer	Fl. 4,30

Pijpaarden artikelen als koekoeksfluiten en spaarpotten

Afbeelding van een gipsvorm voor de vervaardiging van koekoeksfluiten.

Bekende modellen van pijpaarden artikelen.

Van koekoeksfluiten zijn de volgende prijscalculaties bewaard gebleven:

Koekoeksfluiten (300 stuks)

	1917	1918	1920
Aarde	Fl. 2,00	Fl. 3,00	Fl. 5,00
Gieten	Fl. 2,00	Fl. 3,00	Fl. 4,00
Verslijt vormen		Fl. 1,00	Fl. 2,00
Trummen	Fl. 1,00	Fl. 1,00	Fl. 1,50
Steeken	Fl. 1,00	Fl. 1,00	Fl. 1,50
Bakken	Fl. 0,50	Fl. 2,50	Fl. 3,00
Verven	Fl. 1,00	Fl. 1,50	Fl. 2,50
	Fl. 7,50	Fl. 13,00	Fl. 19,50
10% onkosten		Fl. 1,30	Fl. 1,95
		Fl. 14,30	Fl. 21,45
30%		Fl. 4,29	Fl. 6,42
		Fl. 18,59	Fl. 27,87
3 kistjes a 100 stuks		Fl. 0,90	Fl. 0,90
Verpakking		Fl. 0,30	Fl. 0,60
Vracht		Fl. 0,30	Fl. 0,60
		Fl. 20,09	Fl. 29,97
Stukprijs o.b.v. 300 stuks	2½ cts	6,69 cts	9,99 cts
Gros per duizend	Fl. 47,50	Fl. 68,50	Fl. 90,00

Ook van spaarpotten is een prijscalculatie van 28 april 1920 bewaard gebleven:

Spaarpotten (300 stuks)

	1920
Aarde	Fl. 5,00
Gieten	Fl. 6,00
Verslijt vormen	Fl. 2,00
Trummen	Fl. 1,50
Steeken	Fl. 1,50
Bakken	Fl. 6,00
Verven	Fl. 3,00
	Fl. 25,00
10% onkosten	Fl. 2,50
	Fl. 27,50
30%	Fl. 8,25
	Fl. 35,75
3 kistjes a 100 stuks	Fl. 1,80
Verpakking	Fl. 1,00
Vracht	Fl. 1,00
	Fl. 39,00
Stukprijs o.b.v. 300 stuks	13,2 cts
Gros per duizend	Fl. 175,00

De bakberekening ziet er als volgt uit:

80 stuks in één groote pot	16 x 80	1280
36 stuks in één kleine pot	20 x 36	720
80 stuks in één kistje	5 x 80=400 x 4	1600
36 stuks in één kistje	5 x 36=180 x 4	720
		<u>4320</u>

Ovenkosten fl. 60,00 dat overeenkomt met fl 1,40 per 100 stuks.

Overzicht assortiment Trumm-Bergmans in 1910

De onderstaande twee overzichten geven een goed beeld van het TB assortiment naast de al eerder genoemde twee catalogus modellenbladen.

Overzicht pijpen Trumm-Bergmans qua uitvoering

Type	Uitvoering
Asbestos	
Bruingebrande chagpijpen	Mandje klein, Ballon klein Steinebach, Ballon klein Gouda, Houtmodel, Dooroker klein, Boomschors
Crème flamande	
Delfts porcelijn	
Doorrokers	Geel, parel en tip-top
Doorrokers	17 groot, 17 klein, Potje, Kogelpijp, Bie, Platsteel groot, Fotskont, Fotskont met rand, Gambier, Jeanicot, Rui klein, Rui groot, Pottemanneke, Slangenkop, Langsteel, Sneldoorroker, Fietsmodel
	Crème flamande, Chag lang Crème flamande, Chag langsteel
	Crème flamande, Engels fijn Crème flamande, Handje Crème flamande, Dublin Crème flamande, Bekertje Crème flamande, Hoorn groot, Hoorn klein, Marseilleise recht, Marseilleise krom, Pottemanneke
Geëmailleerd	Bruin en wit
Gekleurde	
Gesorteerde	Anker, Druivenblad, Ballon, Revolverpijp, Darm groote, Krans, Heidebloempijp, Handje, Knots, Doortje
Geverniste	
Gewone pijpen	Zwart, wit en rood
Halfporcelijn	
Isabés	Mozes en Aaron
Marbré, porcelijn gekleurd	
Portorico	17 middel, Muts met hak, Muts zonder hak
Portret	
Sneldoorroker	
Specifiek	Garibaldi en Jacob

In de laatste aflevering zal aandacht worden besteed aan een overzicht van pijpen die in de orderboeken genummerd worden aangegeven en aan enkele offertes die voor de eerste wereldoorlog voor Duitse afnemers was opgesteld.

Pijpendag

Ter herinnering willen wij u er op wijzen dat de pijpendag op 8 oktober plaats vindt in de laatste twee snuiftabak- en specerijmolens in Rotterdam Kralingen.

Het programma is reeds meegestuurd in PKN nummer 109 en is in te zien op www.tabakspijp.nl.